

FLORENCIE,

moje (sebe)láaska

Veronika Vrzalová

ARGO

FLORENCIE,

moje (sebe)láaska

Veronika Vrzalová

ARGO

© Argo, 2024

© Veronika Vrzalová, 2024

Cover design © Tereza Králová, 2024

Illustrations © Monika Fridrichová, 2024

ISBN 978-80-257-4469-7 (váz.)

ISBN 978-80-257-4528-1 (e-kniha)

*Pro všechny, kdo věří v sílu svých snů
a najdou v sobě odvahu k nim vykročit*

*Věnováno mé mamince a babičce,
trpělivým bytostem, které mě milují za všech okolností
a podporují mě, ať si vymyslím sebevětší šílenost*

A také Dorianovi

LEKCE ITALŠTINY

NA ÚVOD

Milá čtenářko, milý čtenáři, otevíráš knihu, která tě vezme na cestu po Florencii, a nejen tam. Chceš-li si literární výlet patřičně užít, nezaškodí, když si hned zpočátku osvojiš pár základních pravidel italštiny. Přidám ti k tomu slovíčka, která se v textu budou často objevovat a můžeš je zúročit i při svých budoucích cestách do Itálie.

Základní poučka zní, že v italštině, na rozdíl od mnoha jiných jazyků, se až na drobné výjimky čtou všechna napsaná písmena a platí jen několik málo pravidel výslovnosti.

.....
ci se čte jako [či] – *cinghiale*
[čingiále] (divočák)
.....

ce se čte jako [če] – *cena*
[čena] (večeře)
.....

ca se čte jako [ka] – *mercato*
[merkato] (tržnice, obchod)
.....

co se čte jako [ko] – *conoscere*
[konošére] (znát)
.....

cu se čte jako [ku] – *cucciolo*
[kučolo] (štěně)
.....

sci se čte jako [ši] – *uscita*
[ušita] (východ)
.....

.....
chi se čte jako [ki] – *vecchio*
[vekijo] (starý)
.....

che se čte jako [ke] – *perché*
[perké] (proč/protože)
.....

cia se čte jako [čia/ča] – *arancia*
[aranča] (pomeranč)
.....

cio se čte jako [čio/čo] – *cioccolata*
[čokolata] (čokoláda)
.....

ciu se čte jako [čiu/ču] – *dolciumi*
[dolčumi] (sladkosti)
.....

zz se čte jako [c] – *piazza*
[pjaca] (náměstí)
.....

.....
sce se čte jako [še] – *pesce*
[peše] (ryba)

.....
scia se čte jako [šia/ša] – *sciarpa*
[šarpa] (šála)

.....
scio se čte jako [šio/šo] – *fascio*
[fašio] (svazek)

.....
sciu se čte jako [šiu/šu] –
prosciutto [prošuto] (šunka)

.....
gi se čte jako [dži/dž] – *giovane*
[džovane] (mladý)

.....
ge se čte jako [dže] – *gelato*
[dželato] (zmrzlina)

.....
ga se čte jako [ga] – *gatta*
[gatta] (kočka)

.....
go se čte jako [go] – *gonna*
[gonna] (sukně)

.....
gu se čte jako [gu] – *gusto*
[gusto] (příchuť)

.....
sp se čte jako [sp] – *spritz*
[spritz] (střík)

.....
schi se čte jako [ski] – *schifo*
[skifo] (hnus)

.....
di se čte jako [dy] – *dipingere*
[dypindžére] (malovat)

.....
ti se čte jako [ty] – *timo*
[tymo] (tymián)

.....
ni se čte jako [ny] – *finito*
[finyto] (dokončeno)

.....
gl se čte jako [lj] – *aglio*
[aljo] (česnek)

.....
ghi se čte jako [gi] – *Lamborghini*
[lamborgíny] (fakt GÍ)

.....
ghe se čte jako [ge] – *ghepardo*
[gepardo] (gepard)

.....
gia se čte jako [džia/dža] –
Giancarlo [Džánkarlo]

.....
gio se čte jako [džio/džo] – *giocare*
[džokáre] (hrát)

.....
giu se čte jako [džiu/džu] – *giusto*
[džusto] (správně)

.....
gn se čte jako [ň] – *gnocchi*
[ňoky] (knedlíčky)

.....
sche se čte jako [ske] – *scherzo*
[skerco] (vtip)

Tip na závěr: Pokud je ve slově zdvojené písmeno, vyslovují se obě. Mohlo by se stát, že zaměníte slova, která spolu absolutně nesouvisejí, např. *penne* (těstoviny trubky) vs. *pene* (penis).

Další v textu často používaná slovíčka a jejich význam:

bella – kráska

Ma dai! – Ale jdi! Ale ne!

Allora... – Takže...

grazie – děkuji

prego – není zač

vorrei/voglio –
dala bych si / chci

tesoro – drahoušek (dosl. poklad)

caro/a – drahý
(o věcech i lidech)

andiamo – pojďme/jdeme

signora/signorina –
paní/slečna

verdura – zelenina

ponte – most

chiesa – kostel

via xxx – cesta/ulice xxx

porta – brána

ragazzo/ragazzi/ragazza/
ragazze – kluk/ci, holka/y

mi chiamo – jmenuji se

mi chiamano – říkají mi
(přezdívka / zkratka jména)

pomodoro – rajče

Va bene/bene – jde to dobře /
vše v pořádku / v pohodě

PROLOG

„Co byste doopravdy chtěla?“ ptá se mě má psycholožka, poté co jsem jí se slzami na krajíčku vylíčila, jak mě přepadají úzkosti a noční můry. Téměř každou noc mě můj šéf straší v podobě Lorda Voldemorta a já pro něj musím vykonávat naprosto nesmyslné úkoly jako malovat kotátko na porcelánové talířky nebo žehlit stránky jeho kouzelnických knih.

„Skočit z terasy?“ Svou odpověď doprovázím úšklebkem. Doktorka povytahuje obočí a ukazovákem si tiskne brýle ke kořeni nosu.

„Obě víme, že sklony k sebevraždě nemáte. Tak jinak. Zavřete oči a představte si, co byste si přála. Je něco, co vás napadá jako první?“

Spouštím víčka a okamžitě vidím kamenný most se třemi oblouky a tajnou chodbou vedoucí nad hlavami chodců. Maličká okna v maličkých zlatnických krámcích. Tohle místo je v mém srdci tak hluboko, že jeho panoramatická tapeta zdobí stěny mé ložnice.

„Chci být ve Florencii!“ dovoluju si říct nahlas to, co uvnitř cítím už dlouho.

„Počkejte chvíli.“ Lékařka se zvedá ze svého pohodlného křesla a odchází z místnosti. Za okamžik se vrací s knížkou v ruce.

„Tak si tohle přečtěte a příště mi řeknete, jak se vám to líbilo. Mám pocit, jako byste to psala vy.“ Dívám se na obal s titulem *Bella figura* a s kresbou florentského dómu. Jsou to sotva dva měsíce, co jsem na něm mohla oči nechat. Za úspěšně složené státnice jsem si nadělila pár dní právě v kolébce renesance. Pak však myšlenky na Florencii zaháním. V hlavě mi opět vyvstává obličej mého nadřízeného, který mi šest dní v zahraničí dal pořádně sežrat. Navzdory tomu, že věděl, že pracovat na plný úvazek v redakci, zároveň psát diplomku a učit se

na státnice dá zabrat. O budování kabaretní skupiny a dalších mých aktivitách nemluvě. Potlačuju myšlenky na práci a soustředím se znovu na psycholožku. Chvilí ještě mluvíme o mých potížích, než je čas se rozloučit.

„Na viděnou za měsíc. Kdyby na vás přicházela úzkost, počítejte do desíti a dýchejte, a kdybyste měla pocit, že je toho vážně moc, zavolejte mi. Jsem tu pro vás.“ Smutně přikyvuju a pokouším se o úsměv, který mi moc nejde.

„A Veroniko..., tu knihu si vážně přečtěte. Mohla by se vám líbit,“ ukazuje na předmět v mé ruce s oloupaným lakem na nehtech. V metru si prohlížím přebal. Já přece nemám čas číst nějaké knížky. Můj diář praská ve švech od rána až do večera, a pokud zrovna nepíšu články o tématech, která mě ani nezajímají, mám spoustu dalších aktivit. No a co, že mám trochu úzkosti a záchvaty paniky. Stres patří k životu každé moderní ženy.

S obavami píšu zprávu do práce, že si ještě potřebuju zařídit reklamaci telefonu, ale brzo už budu online a pracovat. Odpovědí je mi jen odměřené – OK, dělej. Dívám se na telefon se znechucením a pár okamžiků jsem v pokušení ho hodit do odpadkového koše nebo znovu do záchodu, kam mi před pár dny spadl.

„Prosím? Jak jako, že to bude trvat hodinu? Co na tom chcete opravovat hodinu?“ zírám na slečnu v servisu a vaří se ve mně krev.

„No..., pardon... Ten telefon se musí celý rozebrat..., pak teprve se vymění čočka foťáku a zase se to celé smontuje.“ Na tričku se jí skví cedulka „zacvičuji se“ a moje chování jí zřejmě nepřidává na pracovním sebevědomí. Chovám se jako kráva. Zklidňuju dech a někde vzhledu ve své dušičce, našťavané na celý svět, se snažím vyškrábat úsměv.

„Jasně, chápu, tak já přijdu za hodinu.“ Zanechávám v opravně telefon a bez něj a pojmu o čase procházím nákupním centrem a dívám se na drahé šaty. Ve skříní mi jich visí několik desítek, bohužel nosím stále dokolečka jen troje. Ty, které jsou dostatečně elastické. Dva roky sedavého zaměstnání a nonstop stresu si vybraly svou daň. Na účtu mám sice pěkný finanční polštářek, ale rozrostl se i ten tukový.

Výlohy plné oděvů, do kterých se nevejdou, jsou lákavé. Můj zrak přitáhne obrázek ve vitríně vedle. Tři stejně široké pruhy. Zelený, bílý, červený, v rohu hrneček s poselstvím: *užijte si chuť pravé italské kávy*.

Bez přemýšlení vstupuju dovnitř a objednávám si cappuccino, které voní, ještě než ho přede mě číšnice staví. Okusuji si nehet a znovu se dívám na obal knížky. Už před dvěma lety jsem měla v plánu odjet z Prahy a strávit několik měsíců ve Florencii. To město mě něčím přitahuje. Tehdy mi plán překazila nabídka jít psát pro jedno z největších vydavatelství v Česku. Je to paradox, právě tahle práce mě teď tolik psychicky ubíjí, že znovu uvažuji nad cestou do Florencie. Upíjím cappuccino a zvědavě otevírám knihu.

„Všechno to začalo deštěm. Padal v tlustých provazech, zatímco jsem stála ve frontě na taxík na nádraží Santa Maria Novella ve Florencii. Nebyla tam žádná střecha a já neměla deštník. Než jsem nastoupila do taxíku, byla jsem úplně promočená.“

Přesně tolik stačí k tomu, aby se mi oči zalily slzami. Vždyť já to tam znám. Před dvěma měsíci jsem z téhož nádraží odjížděla a slibovala sama sobě i tomu nádhernému městu, že se brzy vrátím. V myšlenkách jsem se do Flo vracela několikrát denně a toužila po tom, abych tam mohla strávit víc než jen pár dní. Poznat všechny uličky, sedět na břehu řeky Arno, koukat na Ponte Vecchio, pít kvalitní kávu a ochutnat všechny příchutě zmrzliny, které Florencie nabízí.

Náhle mi to dochází! Pokud něco chci, musím se pro to v první řadě rozhodnout sama. Pak se teprve celý vesmír spojí, aby se to mohlo splnit. A tak jsem se rozhodla!

ITALIA DI VERO

Florencie – hlavní město regionu Toskánsko a oblíbená destinace turistů. Město bylo založeno Římany v roce 59 př. n. l. a původně mělo sloužit jako vojenský tábor. Brzy se však začalo rozvíjet jiným

směrem. Název Florencie, italsky *Firenze*, ještě dříve *Fiorenza*, znamená Kvetoucí. Město se rozkládá na 102 km², což znamená, že je asi pětikrát menší než Praha. Dominantou celé Florencie je bezesporu chrám Santa Maria del Fiore se svou typickou oranžovou kupolí. Zrodila se tu renesance a také desítky umělců, z nichž se značná část zapsala do světových dějin. Rodáky z Florencie jsou například Dante Alighieri, Giovanni Boccaccio, Donatello, Sandro Botticelli, Michelangelo Buonarroti, rodina Gucci a mnoho dalších. V souvislosti s Florencií se mluví o takzvaném Florentském syndromu. Mnoho lidí při návštěvě Florencie pociťuje extrémní nával emocí, údajně kvůli záplavě krásy a umění, na které v toskánské metropoli narazíte skutečně na každém kroku.

ČÁST I

BELLA MIA

Jsem tady. Opravdu jsem to udělala. Je patnáctého ledna a já sedím v taxíku. Veze mě upovídaný řidič Lorenzo s úsměvem tak zářivým, že téměř nepotřebujeme světla, a snaží se se mnou konverzovat, ačkoli mu odpovídám jen *si* a *no*.

„*Aaaa nooo, bella, perché ti piaaangiii?*“ zpívá afektovaně Renzo a já nemám absolutně tušení, na co se ptá. Teprve když mi oběma rukama naznačuje utírání slz (PANE BOŽE! ČÍM DRŽÍ VOLANT?!), uvědomím si, že mi jich po tvářích několik steklo. Ukazuju na katedrálu, která se před pár vteřinami vynořila zpoza rohu. Taxikář se chechtá a dál se řítí úzkými uličkami.

„*Daaai noooo, no numero sei! Guarda! Uno, tre, cinque, no sei, niente.*“ Lorenzo potřetí krouží tou samou ulicí a vysvětluje mi, že tam žádné číslo popisné šest není. Jak jako není? Musí být! Nevzdávám se, protože v čísle šest mám následující měsíce bydlet. Na chvíli ve mně svítne naděje, že je číslo šest skryté jako Grimmauldovo náměstí 12 v knížkách o Harrym Potterovi a že ve Florencii konečně objevím tajemství kouzelnického světa, ale nakonec se mi zdá logičtější, že ulice bude rozdělena na sudou a lichou část.

„To je v pohodě, já tady vystoupím a zavolám kamarádce, ona pro mě dojde,“ říkám Lorenzovi, který vypadá, že by si mě nejradši odvezl domů k manželce a dětem, jejichž fotky má na palubní desce. Vysvětluju mu to pantomimou za pomoci pár italských slov a modlím se, aby si můj zvláštní tanec nevyložil třeba tak, že půjdu spát někam pod Ponte Vecchio.

„*Vero?*“ ptá se italský Don Juan a své pečlivě upravené obočí vytáhne skoro až k linii hustých černých kudrnatých vlasů.